

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC LUẬT TP. HỒ CHÍ MINH

THÔNG TIN VỀ NHỮNG ĐÓNG GÓP MỚI CỦA LUẬN ÁN

Tên đề tài: BIỆN PHÁP TẠM GIAM THEO LUẬT TỔ TỤNG HÌNH SỰ VIỆT NAM

Chuyên ngành: Luật Hình sự và Tố tụng hình sự

Mã số: 9.38.01.04

Họ và tên nghiên cứu sinh: Ngô Thị Thùy Trang

Họ và tên người hướng dẫn:

Người hướng dẫn thứ 1: PGS.TS. Lê Huỳnh Tấn Duy

Người hướng dẫn thứ 2: TS. Lê Nguyên Thanh

Cơ sở đào tạo: Trường Đại học Luật TP. Hồ Chí Minh

NHỮNG ĐÓNG GÓP MỚI CỦA LUẬN ÁN

Luận án “*Biện pháp tạm giam theo luật tố tụng hình sự Việt Nam*” được lựa chọn vì trong hệ thống các biện pháp cưỡng chế tố tụng hình sự, biện pháp tạm giam là một biện pháp ngăn chặn có tính chất nghiêm khắc nhất. Áp dụng biện pháp tạm giam một cách đúng đắn giúp đảm bảo cho hoạt động giải quyết vụ án hình sự của các cơ quan tiến hành tố tụng, góp phần nâng cao hiệu quả hoạt động đấu tranh phòng và chống tội phạm cũng như góp phần bảo đảm việc thực hiện dân chủ, tôn trọng các quyền cơ bản của công dân được pháp luật bảo vệ. Tuy nhiên, khi áp dụng biện pháp này, người bị áp dụng sẽ tạm thời bị cách ly khỏi xã hội trong một khoảng thời gian nhất định, dẫn đến hạn chế về quyền, lợi ích hợp pháp của công dân được ghi nhận và bảo đảm trong Hiến pháp, dù họ chưa chính thức bị kết tội bằng một bản án có hiệu lực pháp luật. Vì vậy, đòi hỏi các quy định về biện pháp tạm giam theo Luật Tố tụng hình sự phải đầy đủ, phù hợp, khoa học và cơ quan có thẩm quyền phải thật sự cân nhắc và thận trọng hướng tới hạn chế áp dụng biện pháp tạm giam, thay thế bằng các biện pháp ít nghiêm khắc hơn. Từ đó, việc nghiên cứu đề tài đáp ứng yêu cầu về pháp lý, thực tiễn và lý luận khoa học được đặt ra ở nước ta.

Luận án “*Biện pháp tạm giam theo Luật Tố tụng hình sự Việt Nam*” là công trình khoa học bậc tiến sĩ ở Việt Nam nghiên cứu chuyên sâu, toàn diện và có hệ

thống về biện pháp tạm giam theo Luật Tố tụng hình sự Việt Nam, bên cạnh tiếp thu và kế thừa nhiều công trình nghiên cứu trong và ngoài nước.

Những điểm mới của kết quả nghiên cứu thể hiện ở những nội dung sau đây:

Thứ nhất, Luận án đóng góp vào việc làm phong phú thêm, làm rõ hơn và cung cấp toàn diện những vấn đề lý luận về BPTG trong TTHS trên cơ sở các văn bản pháp lý của Liên hợp quốc và châu Âu, các Bình luận chung, các quan điểm khoa học; góp phần bổ sung, hoàn chỉnh hệ thống lý luận về BPTG theo Luật TTHS Việt Nam bao gồm: Khái niệm và phân tích chi tiết nội hàm của khái niệm BPTG; Nêu lên những đặc điểm của BPTG thể hiện ở tính nghiêm khắc nhất trong hệ thống các BPNC, tính lựa chọn, do chủ thể có thẩm quyền áp dụng và đối tượng có thể bị áp dụng BPTG và căn cứ tạm giam theo luật định; Nêu lên mục đích và ý nghĩa của BPTG; Phân tích cơ sở quy định BPTG; Phân tích nguyên tắc cơ bản của Luật TTHS ảnh hưởng đến việc áp dụng quy định về BPTG.

Thứ hai, Luận án hệ thống hóa lịch sử quy định về BPTG trong TTHS Việt Nam từ năm 1945 đến trước năm 2015 để cho thấy quá trình phát triển của quy định về BPTG và rút ra kinh nghiệm lập pháp về BPTG trong TTHS. Luận án cũng phân tích, so sánh pháp luật quốc tế về BPTG trong TTHS cũng như đúc kết kinh nghiệm của pháp luật một số quốc gia cụ thể trên thế giới để rút ra những yếu tố phù hợp với truyền thống văn hoá Việt Nam về hoạt động lập pháp TTHS về tạm giam, một số kinh nghiệm có thể được tham khảo khi đề xuất các giải pháp hoàn thiện các quy định về BPTG theo Luật TTHS Việt Nam.

Thứ ba, Luận án phân tích đánh giá một cách chính xác, toàn diện và đầy đủ thực trạng về BPTG theo Luật TTHS ở phương diện quy định pháp luật và áp dụng pháp luật trên thực tiễn. Tất cả những vấn đề liên quan đến BPTG như: đối tượng có thể bị áp dụng BPTG, căn cứ tạm giam, thời hạn tạm giam, thẩm quyền, thủ tục tạm giam và việc áp dụng biện pháp tạm giam đối với người dưới 18 tuổi phạm tội đều được làm rõ ở cả phương diện quy định pháp luật và thực tiễn áp dụng pháp luật TTHS về BPTG vào trong quá trình giải quyết VAHS từ năm 2018 đến nay. Đồng thời, Luận án còn luận giải những vướng mắc, bất cập trong quy định pháp luật và thực tiễn áp dụng pháp luật TTHS về BPTG, phân tích tìm ra nguyên nhân của những hạn chế để làm cơ sở cho việc đề xuất những giải pháp nhằm hoàn thiện pháp luật và bảo đảm áp dụng BPTG theo Luật TTHS Việt Nam hiện nay.

Thứ tư, Luận án đã phân tích các yêu cầu, định hướng hoàn thiện pháp luật và bảo đảm áp dụng BPTG một cách hiệu quả và cần thiết. Các định hướng cụ thể như: Bảo đảm áp dụng BPTG trong bối cảnh cải cách bộ máy Nhà nước theo hướng tinh gọn, hiệu quả và phù hợp với sự phát triển mạnh mẽ của khoa học công nghệ; Gắn liền với việc bảo đảm được quyền và lợi ích hợp pháp của người, CQTHTT và đối tượng bị áp dụng BPTG; Đảm bảo tính đồng bộ, thống nhất của hệ thống pháp luật; Bảo đảm sự phù hợp với xu hướng phát triển của pháp luật Việt Nam về BPNC trong TTHS nói chung và BPTG nói riêng. Luận án kiến nghị các giải pháp nhằm hoàn thiện pháp luật và bảo đảm áp dụng BPTG theo Luật TTHS Việt Nam hiện nay và khắc phục các hạn chế, vướng mắc trong quy định BPTG theo Luật TTHS Việt Nam và thực tiễn áp dụng BPTG, gồm: Các kiến nghị hoàn thiện pháp luật về BPTG và nâng cao chất lượng hoạt động áp dụng BPTG trong bối cảnh xây dựng Nhà nước pháp quyền và cải cách tư pháp ở Việt Nam. Trong đó có năm kiến nghị hoàn thiện pháp luật về BPTG gồm: (i) Hoàn thiện các quy định về căn cứ áp dụng biện pháp tạm giam; (ii) Hoàn thiện các quy định về thẩm quyền, thủ tục áp dụng biện pháp tạm giam; (iii) Hoàn thiện các quy định về thời hạn áp dụng biện pháp tạm giam; (iv) Hoàn thiện pháp luật về hủy bỏ biện pháp tạm giam; (v) Hoàn thiện quy định về tạm giam người dưới 18 tuổi. Các giải pháp này được xây dựng dựa trên nền tảng lý luận toàn diện, khoa học, thực tiễn áp dụng pháp luật TTHS về BPTG trong thời gian qua, phù hợp với chủ trương, đường lối của Đảng về cải cách tư pháp, góp phần nâng cao hiệu quả áp dụng BPTG theo Luật TTHS trong bối cảnh phát triển đất nước trong kỷ nguyên mới ở Việt Nam hiện nay.

TP.Hồ Chí Minh, ngày 22 tháng 10 năm 2025

NGHIÊN CỨU SINH

Ngô Thị Thùy Trang